

Światowy Dzień Savoir-Vivre

3 czerwca obchodzimy **Światowy Dzień Savoir-Vivre**.

Wyrażenie savoir-vivre oznacza „sztukę życia”. Pochodzi ono z języka francuskiego, w którym „savoir” to: znać, wiedzieć, umieć, natomiast słowo „vivre” – oznacza żyć. Jest to więc zbiór zasad obejmujących dobre maniery, bon-ton, ogładę, znajomość obowiązujących zwyczajów, form towarzyskich i reguł grzeczności funkcjonujących w danej grupie. Savoir-vivre jest uwarunkowany kulturowo, a więc znacząco różni się w zależności od regionu świata.

Wielu osobom te obco brzmiące słowa kojarzą się z etykietą na oficjalnych spotkaniach, wykwintnych przyjęciach, czy też ze znajomością odpowiedniego nakrywania i podawania do

stołu. Prawdą jest jednak to, że człowiek jest istotą społeczną, żyjącą w mniejszych lub większych skupiskach ludzkich i jego zachowanie, stosunek do innych, rzuca na wiele spraw. Lekceważenie zasad, które obowiązują wszystkich, obraca się przeciwko niemu. Osoba nie posiadająca dobrych manier może stać się pośmiewiskiem, narazić się

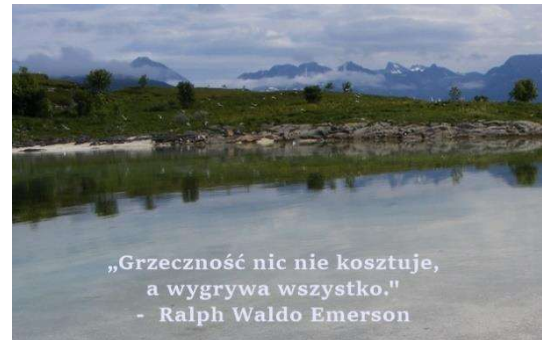
na przykre żarty i docinki. Znajomość zasad savoir-vivre jest jednym z wyznaczników kultury osobistej człowieka.

Wielu z nas w naturalny sposób wnosi zasady odpowiedniego zachowania z rodzinnego domu. To tam uczymy się jak postugiwać się sztućcami, w jaki sposób należy witać się z innymi, kto kogo przepuszcza w drzwiach i wielu innych kulturalnych rzeczy. Dziecko uczy się od najmłodszych lat obserwując dorosłych i naśladowując ich zachowania. Rolą rodziców i opiekunów jest przekazanie dzieciom właściwych wzorców zachowań. Warto uczyć dzieci wypełniania pewnych obowiązków, gdyż dzięki temu czują się one ważne, ich działania pożyteczne i kształtowana jest w nich dyscyplina. Młodemu ludziom należy wpajać odpowiednie zachowania

w towarzystwie różnych osób, ucząc szacunku dla inności, dbałości o zieleń, utrzymania czystości, poszanowania czyjejs własności. Rozmawiając przy dzieciach, uczmy je, aby nie przerywały starszym i nie wtrącały się niepytane.

Jak pisać, wymawiać, odmieniać?

Według informacji zawartych na stronie internetowej Narodowego Centrum Kultury **piszemy** SAVOIR-VIVRE (małymi literami: savoir-vivre), **wymawiamy** [sawu-AR-WIWR], akcentując ostatnią sylabę pierwszego członu oraz człon drugi. Nie wstawiamy [t] i nie mówimy [sawuʎar-wiwr].

SAVOIR-VIVRE to „zasady dobrego wychowania”, a także „formy towarzyskie i ich znajomość”. JĘZYKOWY SAVOIR-VIVRE to zasady właściwego, czyli zarówno poprawnego, jak i stosownego, grzecznego, uprzejmego, formułowania tekstów mówionych i pisanych w sytuacjach oficjalnych i towarzyskich.

Zapisywane z łącznikiem wyrażenie SAVOIR-VIVRE możemy pozostawić bez odmiany (np. zasady savoir-vivre; zgodnie z savoir-vivre), choć lepiej je odmieniać. Stosujemy wówczas tę samą zasadę co w odmianie obcych nazwisk zakończonych na tzw. nieme -e. Poprawnie zatem: M. savoir-vivre, D. savoir-vivre'u, C. savoir-vivre'owi, B. savoir-vivre, N. savoir-vivre'em (koniecznie -em po apostrofie, a nie samo -m, dlatego że -e w zakończeniu jest nieme), Ms. savoirvivrze (w miejscowniku zakończenie zawsze „ulega spolszczeniu”). Jeśli chcemy stworzyć przymiotnik od tego wyrażenia, to zachowujemy łącznik, a przyrostek umieszczamy po apostrofie (czyli tak jak w odmianie): savoirvivre'owy.

Podstawowe zasady savoir-vivre

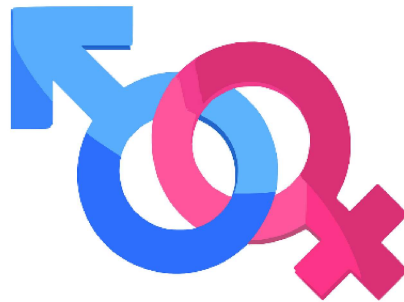
Najważniejszą zasadą savoir-vivre jest **szacunek do drugiej osoby**. Dotyczy on wszystkich sfer: innych poglądów, wyznania, koloru skóry, orientacji seksualnej. Należy szanować wszystkich ludzi i traktować ich tak, jak sami chcemy być traktowani.

Przedstawiamy kilka podstawowych zasad savoir-vivre, w podziale na określone dziedziny życia w społeczeństwie.

Savoir-vivre w relacjach damsko-męskich

Zasady dobrego zachowania są ściśle określone w relacjach damsko-męskich. I choć dziś nie są tak przestrzegane jak kiedyś, to niektóre zachowania wciąż są mile widziane.

1. Otwieranie drzwi - mężczyźni zawsze powinni otwierać kobietom drzwi i przytrzymywać je, gdy przez nie przechodzą.
2. Odsuwanie krzesła - w dobrym tonie jest, by mężczyzna odsunął kobiecie krzesło przy stole.
3. Podawanie płaszcza - mężczyzna powinien podać kobiecie płaszcza i pomóc go włożyć.

4. Całowanie w rękę - nie należy do zasad dobrego zachowania, ale jest przyjęte w niektórych krajach. Jeśli mężczyzna chce pocałować rękę kobiety na powitanie, należy pamiętać, by robić to tylko w zamkniętych pomieszczeniach. Ogólnie zwyczaj ten „odchodzi do lamusa”, gdyż kobiety odbierają go jako zbyt duże naruszenie ich prywatnej sfery.

5. Spotkanie w restauracji - jeśli kobieta i mężczyzna umówili się w lokalu typu kawiarnia/restauracja, warto pamiętać o kilku zasadach. Jeśli przychodzą razem na miejsce, to mężczyzna wchodzi do środka pierwszy, żeby „rozpoznać teren”. W przypadku, gdy mężczyzna czeka na kobietę w środku, wstaje, gdy ta podchodzi do stolika. Nie siada, dopóki kobieta nie zajmie miejsca przy stole. Rachunek płaci ta osoba, która zapraszała, jednak mogą to być indywidualne ustalenia typu: para może zapraszać się wzajemnie i płacić na przemian, a może również płacić po połowie.

Savoir-vivre przy stole

Reguły dobrego zachowania kojarzą nam się głównie z zasadami panującymi przy stole.

1. Sposób siedzenia przy stole - przy stole powinniśmy siedzieć prosto, plecami dotykając oparcia krzesła. Nie powinniśmy zakładać nogi na nogę. Na stole trzymamy tylko dłonie, nie opierając łokci. Gdy rozpoczniemy posiłek, powinniśmy pamiętać, by nie nachylać głowy nad talerzem. Na sztucce nabieramy małe porcje.

2. Ułożenie sztućców – układamy je zgodnie z zasadą, że na zewnątrz znajdują się te, które będą nam najpierw potrzebne. Jeśli pierwszym posiłkiem ma być na przykład zupa, łyżka powinna leżeć najbardziej od zewnątrz, po prawej stronie noży. Gdy kolejnym daniem jest drobna przystawka lub sałatka, widelec i nóż przystawkowy (mniejszy) powinny być ułożony w kolejnym rzędzie. Jeżeli najpierw podajecie przystawkę, a potem dopiero zupę to najpierw powinny być ułożone sztućce do przystawki a dopiero potem łyżka do zupy. Sztucce do deseru układamy nad talerzem – łyżeczkę powyżej widelczyka. Jeśli chcemy zrobić przerwę w jedzeniu, kładziemy sztućce na środku talerza. Na zakończenie posiłku nóż i widelec kładziemy równoległe do siebie.

3. Serwetki - przed posiłkiem rozkładamy na kolanach serwetkę, nigdy nie kładziemy jej obok talerza.

4. Rozmowa w trakcie posiłku – główna zasada mówi, że w trakcie posiłku nie należy rozmawiać. Jeśli koniecznie chcemy z kimś porozmawiać, to nie zwracamy się do osób siedzących naprzeciwko, lecz skierujemy się w swoją lewą lub prawą stronę. Dzięki temu nie będziemy pochylać się nad talerzem.

5. Kości/ości - jedząc mięso albo rybę, często zastanawiamy się, co zrobić z kośćmi - należy je odłożyć z boku talerza.

6. Napoje i alkohol - pijąc herbatę z filiżanki musimy pamiętać, aby trzymać filiżankę delikatnie za ucho, niewskazane jest tu wkładanie całych palców w otwór, a jedynie podtrzymywanie naczynia. Z kompotu nie wyjadamy owoców. W czasie nalewania wina nie podnosimy do góry kieliszka, powinien on stać na stole. Kieliszek trzymamy w górnej części nóżki.

7. Kończenie posiłku – w trakcie posiłku nie odchodzimy od stołu, to gospodarze dają sygnał do zakończenia uczty. Po skończonym posiłku powinniśmy odsunąć krzesło i powiedzieć „dziękuję”.

Savoir-vivre w pracy

Nasza aparycja podczas relacji biznesowych jest bardzo ważna, a stosowanie się do określonych zasad savoir-vivre może być pierwszym krokiem do sukcesu.

1. Rozmowa kwalifikacyjna – starając się o pracę warto utrzymywać kontakt wzrokowy i rzeczowo odpowiadać na pytania. Nie należy się spóźniać ani przychodzić zbyt wcześnie. Oczywiście należy zadbać o to, by wyglądać elegancko, ale skromnie. Swój gust warto podkreślić dodatkami, ale tych nie może być zbyt wiele. Ubranie powinno być czyste i starannie wyprasowane. Buty również powinny być w nienagannym stanie.

2. Podanie ręki przy powitaniu czy pożegnaniu – decyzję o tym podejmuje przełożony.

3. Kto ma pierwszeństwo? Zawsze... szef. W sytuacji, w której pracownik mija się z przełożonym w drzwiach, powinien go przepuścić. Niezależnie od tego, jakiej jest płci.

4. Dress code zależy jest od specyfiki miejsca, w którym się pracuje. Należy zapoznać się z zasadami obowiązującymi w danej firmie. Ubrania do pracy powinny być przede wszystkim czyste, schludne i stonowane.

5. W trakcie spotkań biznesowych nie odbieramy telefonów i nie odczytujemy wiadomości. Niewskazane jest wiercenie się na krzesło, nerwowe spoglądanie na zegarek czy wymowne wzdychanie.

6. Pisząc e-maile nie należy używać słowa „witaj”. Wiadomość rozpoczynamy od sformułowania „Szanowny Panie/Szanowna Pani” albo „Pani Anno”, jeśli znamy odbiorcę wiadomości. Wiadomości nie kończymy słowem „pozdrawiam”, ale raczej „z poważaniem” lub „z wyrazami szacunku”.

Savoir-vivre, czyli poprawne zachowanie oraz dobre maniery, to nic innego jak życzliwość i szacunek w stosunku do innych osób. To także uprzejmość, tolerancja i opanowanie emocji. Takie postawy powinny być naszymi nawykami, zakorzenionymi i kształtowanymi od dzieciństwa. Mając wpojone zasady savoir-vivre'u łatwiej będzie nam i kolejnym pokoleniom funkcjonować w społeczeństwie.

Źródło:

<http://www.savoir-vivre.com.pl/>

<https://www.nck.pl/en/projekty-kulturalne/projekty/ojczysty-dodaj-do-ulubionych/ciekawostki-jezykowe/savoir-vivre>